

RECYKLING DZIADÓW SŁOWIAŃSKICH

AGATA SARACZYŃSKA

Mickiewicz, przywracając słowiańskim dziadom wymiar rytualnego seansu wywoływania duchów, nawiązania z nimi dialogu i odesłania ich z powrotem w zaświaty, komentował współczesność. Co „Dziady” mówią nam dziś?

W ramach Olimpiady Teatralnej organizowany jest festiwal Dziady. Recykling.

W programie znalazły się tegoroczne inscenizacje „Dziadów” Adama Mickiewicza: pełna wrocławska Michała Zadary z fenomenalnym Bartoszem Porczykiem w roli Gustawa/Konrada i warszawska Eimuntasa Nekrošiusa. Zostaną też zremiksowane dawne realizacje „Dziadów”: Grotowskiego (1961), Białoszewskiego (1965), Dejmkę (1967), Swinarskiego (1973) i Grzegorzewskiego (1995) oraz spektakle przepojone tym samym duchem co dramaty Mickiewicza: „Akropolis” Grotowskiego i Szajny (1962) i „Umarła klasa” Kantora (1975).

Temat śmierci i związanych z nią rytuałów w światowej kinematografii pojawi się na przegładzie filmowym Tomasza Kolankiewicza. - Cykl „Obecność. Upiory w kinie” to zderzenie różnych gatunków i stylów filmowych, pod różnymi szerokościami geograficznymi, co pozwoli pokazać możliwie szeroko, jak filmowcy opowiadali o przenikających się światach żywych i umarłych - mówi Izabela Młynarz z Instytutu Grotow-

skiego i przywołuje zdanie kierownika naukowego festiwalu Leszka Kolankiewicza: - Recykling to współczesne - właściwe epoce ekologii - miano wiecznego powtarzania się przebiegów historii społecznej. Obrzędy kommemoratywne też są swego rodzaju recyklingiem, bo pozwalają na nowo przeżywać to, co już raz przeżyte i co weszło do domeny pamięci zbiorowej. Recyklingiem będą w ramach festiwalu remiksy historycznych inscenizacji „Dziadów” składające się na żywe, performatywne archiwum kultury polskiej.

Ich twórcami są: Jarosław Fret, Łukasz Kos, Paweł Miśkiewicz, Paweł Passini, Jadwiga Rodowicz-Czechowska, Weronika Szczawińska i Jerzy Trela.

Na festiwalu zaprezentowane zostaną także dwa obrzędy afrobrazylijskiego kultu candomblé w wykonaniu Aristidesa de Oliveira Mascarenhasa, znanego Pai Ari de Ajaguna, i członków świątyni Ile Axé Opô Ajaguna w Areia Branca w stanie Bahia w Brazylii, oraz afrohaitańskiego kultu vodou w wykonaniu Josepha Auguste’a Louisa i członków świątyni Rasin San Bout na Haiti. Temat kultu zmarłych przodków i zbiorowej pamięci poruszają też Pierre Guicheney i Monika Bułaj.

W programie jest również koncert „Dziady. Recykling” w Narodowym Forum Muzyki, który rozpocznie poemat symfoniczny „Totenfeier” Gustava Mahlera, zainspirowany „Dziadów” częścią IV Mickiewicza, w wykonaniu Orkiestry NFM dyrygowanej przez Vladimira Fanshila. Druga część poświęcona będzie muzyce ry-

Magdalena Mądra, Rytuały Haiti, zdjęcie z wystawy

tualnej afrobrazylijskiego kultu candomblé i afrohaitańskiego kultu vodou, a koncert zakończą zaduszki jazzowe tria Mateusza Rybickiego.

„Dziadom” - żywemu mitowi Polaków - poświęcone będą debaty Leszka Kolankiewicza, Zbigniewa Majchrowskiego i Jacka Sieradzkiego.

DZIADY. RECYKLING

→ PIĄTEK

godz. 16, „Kłące”, Instytut Grotowskiego – remiks „Akropolis”
godz. 21, Instytut Grotowskiego – Pierre Guicheney

SOBOTA

godz. 12, Teatr Polski – „Dziady” Michała Zadary
NIEDZIELA
godz. 10, Barbara – „Bluźnić czy kreować mity? Podważać i obalać czy uświęcać” – debata
godz. 16, Pałacyk – „Dziady. A czegoż potrzeba dla duszy?” – remiks „Dziadów” **Jerzego Grotowskiego**
godz. 18, Stara Piekarnia – Obrzęd afrobrazylijskiego kultu candomblé

→ PONIEDZIAŁEK

godz. 10, Barbara – „Materialność pamięci: uobecnianie umarłych” – debata
godz. 16, Wrocławski Teatr Współczesny – „Pudełko, czyli o tym Białoszewskim, jak go słuchamy” – remiks „Dziadów” Mirona Białoszewskiego, Jacek Kopciński, Paweł Passini
godz. 19, Narodowe Forum Muzyki – koncert

→ WTOREK

godz. 16, Czyje to „Dziady”? Dworzec Świebodzki – remiks „Dziadów” Kazimierza Dejmkę, Pawła Miśkiewicza, Zbigniewa Majchrowskiego

Krzysztof Rutkowski poprowadzi wykład o tym, jak Mickiewicz, przekonany, że dramat jest najwyższą formą poezji, rozegrał „Dziady” w College de France, a podczas debaty Marcina Napiórkowskiego uczestnicy przyjrzą się różnorodnym wymiarom uobecniania umarłych w perspektywie w społecznych badaniach nad pamięcią zbiorową.

Festiwalowi towarzyszą wystawy: fotografii Pierre’a Vergera „Orixás” w Domku Romańskim, a w Kamienicy Rynek 25 „Święte skrzyżowania” - fotografie Moniki Bułaj z Azji i Ameryki Łacińskiej, Magrebu i Bliższego Wschodu, źródeł Nilu i Wysp Solowieckich, „Dziady Starego i Nowego Świata” - zdjęcia Magdaleny Mądrej oraz pokaz haitańskiego malarstwa vodou „Natchnione przez bogów”. 🌟

godz. 18, Stara Piekarnia – obrzęd afrohaitańskiego kultu vodou

→ ŚRODA

godz. 10, Barbara – „Jak Mickiewicz wygrał »Dziady«? Adamowa »poezja czynna« w College de France” – wykład Krzysztofa Rutkowskiego
godz. 16, Synagoga pod Białym Boczianem – „Moja klasa” – remiks „Umarłej klasy” Tadeusza Kantora
godz. 20, Stara Piekarnia – „Armine, Sister” – spektakl Teatru ZAR

→ CZWARTEK

godz. 10, Barbara – Jakich „Dziadów” Polacy potrzebują? – debata
godz. 16, PWST – Remiks jako lekcja – Jerzy Trela.
godz. 20, Stara Piekarnia – „Armine, Sister” – spektakl Teatru ZAR.